

Студијски програм : ЗЕМЉИШТЕ, БИЉКА И ГЕНЕТИКА, Модул: ОРГАНСКА ПОЉОПРИВРЕДА			
Назив предмета: Глобалне промене животне средине и одрживо коришћење природних ресурса - Global environmental change and sustainable use of natural resources			
Наставник: проф. Др Маја С. Манојловић, проф. др Бранислава Лалић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ГЛОБАЛНИМ ПРОМЕНАМА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ПОТРЕБЕ ЗА ОДРЖИВИМ КОРИШЋЕЊЕМ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И РАЗУМЕВАЊЕ СПРЕГЕ ИЗМЕЂУ ПОЉОПРИВРЕДЕ И ГЛОБАЛНИХ ПРОМЕНА.			
Исход предмета			
Након успешно завршеног курса студент је у стању да: демонстрира знања о глобалним променама животне средине насталим услед интензивног технолошког развоја и великог прираштаја становништва; користи научну и стручну терминологију која ће му омогућити да прати и разуме климатске промене, климатске варијабилности, деградацију земљишта и губитак биодиверзитета, као и повратну спрегу између пољопривреде и глобалних промена; пише једноставније текстове на одабрану тему. Студенти ће стећи знања и о националној и међународној законској регулативи и конвенцијама.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Глобалне промене животне средине: Климатске промене, климатске варијабилности, деградација земљишта и губитак диверзитета. Узроци и последице климатских промена и екстремних временских прилика. Очекивани ефекти на биљну производњу. Циклус угљеника (C) и емисија гасова стаклене баште (CO ₂ , CH ₄). Циклус азота са освртом на губитке волатилизацијом (NH ₃), денитрификацијом (NO, N ₂ O, N ₂) и испирањем (NO ₃ ⁻). Циклус фосфора са освртом на губитке ерозијом, спирањем и еутрофикацију вода. Деградација земљишта и емисија гасова стаклене баште. Мере за снижавање емисије гасова стаклене баште из пољопривреде. Мере за повећање садржаја органског угљеника (SOC) у земљишту. Значај гајења појединих биљних врста у спречавању процеса деградације земљишта. Законска регулатива и конвенције (Кјото протокол, ЕУ директива за нитрате и фосфате, Максимално дозвољене концентрације елемената у траговима у земљишту, води, Закон о пољопривредном земљишту, Закон о органској производњи).			
<i>Практична настава:</i> Студенти ће припремати семинарске радове из појединих области, које ће презентовати током вежби. За припрему семинарских радова користиће најновије изворе литературе из међународних часописа. На вежбама студенти ће користити реалне податке у циљу анализе појаве неповољних временских појава и њихових ефеката.			
Литература			
1. Kaiser, H.M., Drennen, T.E., 1993: Agricultural Dimensions of Global Climate Change, CRC, pg. 328. 2. Чустовић и сар. Адаптација на климатске промене у сектору пољопривреде. Уредници Х. Чустовић, М. Лјуша и Б.К. Ситаула. Сарајево: Пољопривредно-прехранбени факултет, 2015 3. Singh BP, Cowie AL, Chan KY, eds. Soil health and climate change. Springer Sci&Business Media, 2011 4. Manojlović, M., Aćin, V, Šeremešić, S., 2008. Long-term effects of agronomic practices on the soil organic carbon sequestration in Chernozem. Archives of Agronomy and Soil Science, 54(4), 353-367. 5. Manojlović M (Urednik) Đubrenje u održivoj poljoprivredi. Novi Sad, Poljoprivredni fakultet, 2008, 1- 204 6. Nutrient management legislation in European countries, ed. By P. De Clercq et al., Wageningen Press, 2001. 7. Lalic, B., Eitzinger, J., Dalla Marta, A., Orlandini, S., Firanj Sremac, A., Pacher, B. (2018) Agricultural Meteorology and Climatology, Firenze University Press, Florence, p.354, ISBN 978-88-6453-795-5, http://www.fupress.com/archivio/pdf/3808_16282.pdf			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45		Практична настава: 30
Методe извођења наставе: Настава се изводи уз употребу савремене технике (рачунар, видео-бим).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
семинар-и	50		